

Sprawozdanie Rady Nadzorczej

z wyników oceny sytuacji APLISENS S.A. w roku 2017, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, *compliance* oraz funkcji audytu wewnętrznego, oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego oraz z uwzględnieniem informacji dotyczącej działalności sponsoringowej i charytatywnej

Zgodnie z zasadami II.Z.10.1, II.Z.10.3 i II.Z.10.4 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016, Rada Nadzorcza APLISENS S.A. (Rada), przedstawia wyniki oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, *compliance*, funkcji audytu wewnętrznego, wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego APLISENS S.A. (Spółka) oraz informację dotyczącą braku działalności sponsoringowej i charytatywnej za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Rada współpracowała z Zarządem Spółki (Zarząd) przy monitorowaniu realizacji przyjętej strategii rozwoju na lata 2017 - 2019. Strategia została przyjęta przez Zarząd i Radę Nadzorczą w dniu 9 marca 2017 roku. Strategia na lata 2017 - 2019 jest kontynuacją i rozwinięciem poprzednio realizowanej strategii na lata 2014 - 2016 w obszarze zwiększenia potencjału produkcyjnego oraz rozwoju na rynkach działalności Grupy. Rada Nadzorcza monitorowała realizację strategii Grupy Kapitałowej APLISENS (Grupa) w zakresie głównych kierunków działań tj.:

- wzrost skali prowadzonej działalności zakładający umocnienie pozycji lidera na rynku krajowym oraz zwiększenie udziału rynkowego na rynkach krajów WNP, krajów UE oraz na wybranych rynkach pozaeuropejskich;
- dalszy rozwój wysokiej jakości kompleksowych i dedykowanych produktów dla odbiorców przemysłowych w dziedzinie aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki;
- rozbudowa potencjału produkcyjnego fabryki w Radomiu oraz budowa stanowisk do seryjnej produkcji przepływomierzy elektromagnetycznych.

Główne pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2017 kształtują się jak poniżej (począwszy od 2017 r. konsolidacją zostało objęte sprawozdanie finansowe APLISENS Rumunia %S.R.L., w której APLISENS S.A. posiada 51% udziałów uprawniających do 51% głosów).

Główne pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z zysków i strat za 2017 r. (% zmiany odniesiono do danych za 2016 r.):

1. Przychody ze sprzedaży wyniosły 99,8 mln zł i były wyższe o 3%;
2. Wynik brutto na sprzedaży wyniósł 34,9 mln zł i był wyższy o 7%;
3. Wynik EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja) wyniósł 23,9 mln zł i był wyższy o 1%;
4. Wynik operacyjny wyniósł 17,1 mln zł i był wyższy o 7%;
5. Wynik przed opodatkowaniem wyniósł 16,8 mln zł i był niższy o 2%;
6. Wynik netto wyniósł 20,0 mln zł i był wyższy o 36%;

Pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z sytuacji finansowej (stany na 31.12.2017 r.;% zmiany odniesiono do stanów na 31.12.2016 r.):

1. Suma bilansowa wyniosła 160,7 mln zł i była wyższa o 3%;
2. Aktywa trwałe wyniosły 92,6 mln zł i były wyższe o 8%;
3. Aktywa obrotowe wyniosły 68,1 mln zł i były niższe o 3%;
4. Kapitały własne wyniosły 150,7 mln zł i były wyższe o 4%;
5. Zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 9,4 mln zł i były niższe o 9%;
6. Na koniec 2017 r., podobnie jak na koniec 2016 r., Grupa nie posiadała zadłużenia tytułu kredytów i pożyczek.

Pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z przepływów pieniężnych (dane za 2017 r.):

1. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej wyniosły 16,2 mln zł w porównaniu do 21,7 mln zł w 2016 r.;
2. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej wyniosły -12,5 mln zł w porównaniu do -12,6 mln zł w 2016 r.;
3. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej wyniosły -14,9 mln zł w porównaniu do -4,4 mln zł w 2016 r.;
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyniosły 4,8 mln zł w porównaniu do 16,1 mln zł na 31.12.2016 r.

W oparciu o dane przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy za 2017 r. widoczne są poniżej opisane tendencje.

Wartość sprzedaży eksportowej w 2017 r. wzrosła do 67,3 mln zł (o 7%), przewyższając sprzedaż krajową 32,5 mln zł, która zmalała o 3%. Najważniejszymi rynkami zagranicznymi Grupy są rynki krajów WNP (w szczególności Rosja, Białoruś i Ukraina), a także niektóre rynki Unii Europejskiej. Sprzedaż do spółki logistycznej M-System prezentowana jest jako sprzedaż eksportowa. Należy pamiętać, że ze względu na model współpracy z M-System przychody z rynków WNP księgowane są podwójnie w sprawozdaniu skonsolidowanym.

Spadek sprzedaży na rynku krajowym spowodowany był podobnie jak w zeszłym roku wyhamowaniem inwestycji infrastrukturalnych w Polsce. Spadek sprzedaży na rynki WNP był wynikiem pogarszającej się sytuacji ekonomiczno-politycznej w Rosji. Dodatkowo sprzedaż w Rosji była pod presją konfliktu pomiędzy Białorusią i Rosją (związaną z pomocą Białorusi w omijaniu rosyjskich kontr-sankcji). Jednocześnie, wzrosła awersja rosyjskich firm państwowych (w tym z sektora naftowo-energetycznego) do polskich produktów. Efekt ten widoczny jest także w spółkach przejmowanych przez rosyjskie państwowe koncerny.

Największy wzrost o blisko 18% do 21,8 mln zł odnotował rynek europejski. Wzrost ten spowodowany był dobrą sytuacją gospodarczą w tym regionie oraz działaniami marketingowymi. Dobrze radziły sobie także rynki azjatyckie, dzięki czemu Grupa odnotowała wzrost przychodów ze sprzedaży na „Pozostałych rynkach” o 44% do 8,8 mln zł.

Rentowność zysku brutto na sprzedaży wyniosła 35,0% (33,8% w 2016 r.). Podobnie, nieznacznie wzrosła rentowność EBITDA 23,9% (22,9% w 2016 r.) oraz rentowność operacyjna 17,1% (16,5% w 2016 r.). W 2017 r. nastąpił wzrost kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu o 9% do 17,6 mln zł., co zostało spowodowane wzrostem kosztów zatrudnienia.

W 2017 r. rentowność zysku netto wzrosła do 20,0% i była znacznie wyższa niż w 2016 r. - 15,2%. Tak znaczny wzrost rentowności był wynikiem rozwiązania odpisu aktualizującego aktywo podatkowe. Po oczyszczeniu rentowności z odpisu, wyniosła ona 14,8% i była nieznacznie niższa niż w 2016 roku. Było to skutkiem niższych przychodów finansowych, a zarazem wyższych kosztów finansowych. Przyczyną wyższych kosztów finansowych były ujemne różnice kursowe.

Główną pozycję w strukturze aktywów Grupy stanowiły rzeczowe aktywa trwałe w wielkości 74,1 mln zł i były zbliżone do wielkości z poprzedniego roku (74,0 mln zł). Niewielki wzrost aktywów trwałych to wynik niższych wydatków inwestycyjnych (w kwocie 8,6 mln zł) oraz wyższej amortyzacji (6,8 mln zł).

Wartość zapasów wzrosła nieznacznie do 33,5 mln zł (o 1,3%). Znacząco wzrosły należności handlowe, a ich wartość osiągnęła 20,7 mln zł. Było to efektem dużej ilości zamówień złożonych w 3Q 2017 roku. W grupie aktywów obrotowych największy spadek, o 69,9% odnotowały środki pieniężne, których wartość osiągnęła 4,8 mln zł. Zmniejszenie stanu środków pieniężnych, poza wypłatą dywidendy, było w głównym stopniu spowodowane skupem akcji własnych o łącznej wartości 7,9 mln zł (537.170 sztuk akcji, stanowiących 4,09% kapitału Spółki, po cenie 14,80 zł za jedną akcję).

Zobowiązania krótkoterminowe spadły do 9,4 mln zł (o 9,3%) W grupie tej dominującą pozycję stanowiły zobowiązania handlowe które spadły do 8,3 mln zł (o 13,0%).

W wyniku zmian poszczególnych pozycji bilansowych oraz rachunku zysków i strat, stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec 2017 roku wyniósł 4,8 mln zł, w porównaniu do 16,1 mln zł na koniec 2016 roku. Grupa lokuje wolne środki pieniężne głównie na lokatach oraz w funduszach inwestujących w dłużne instrumenty finansowe.

Na dzień 31.12.2017 r. Grupa nie posiadała zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek, ani też istotnych zobowiązań pozabilansowych.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia sytuację finansową Spółki i Grupy Kapitałowej oraz działania realizowane przez Zarząd Spółki w 2017 r., w tym w szczególności w obszarze zwiększenia skali prowadzenia działalności, w tym zakładach produkcyjnych w Radomiu i w Krakowie, a także w pozostałych spółkach zależnych. Działania te stwarzają potencjał do dalszego rozwoju Grupy w kolejnych latach.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia plany dalszego zwiększania sprzedaży na rynkach zagranicznych, w tym poprzez powoływanie kolejnych spółek dystrybucyjnych. Wraz ze wzrostem przychodów ze sprzedaży będzie następował wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy. Jednocześnie, Rada wskazuje na ryzyko związane z działalnością na rynkach krajów WNP wynikające m.in. z niestabilnej sytuacji polityczno-ekonomicznej w tamtym regionie. Dodatkowo uruchomienie produkcji przepływomierzy może nieść ze sobą ryzyko związane zarówno z niedopasowaniem skali produkcji do potencjalnego popytu jak i ciągle zdobywanym doświadczeniem w produkcji takich urządzeń. Należy też mieć na uwadze ryzyka w zakresie możliwości nieuzyskania oczekiwanego zwrotu z poniesionych nakładów, które z zasady niosą za sobą inwestycje w dystrybucję na nowych rynkach zagranicznych. Ponadto, Grupa będzie odczuwała wzrost kosztów wynikających z nasilającej się tendencji wzrostu wynagrodzeń. Są to obszary, które w ocenie Rady Nadzorczej powinny być szczegółowo analizowane.

Zdaniem Rady Nadzorczej Spółka prowadziła w 2017 r. bezpieczną politykę finansowania działalności i dlatego aktualną strukturę finansową oraz sytuację płynnościową można uznać za mało ryzykowną i nie zagrażającą kontynuacji działalności w najbliższej przyszłości. Biorąc pod uwagę aktualną strukturę finansowania (brak zadłużenia z tytułu kredytów i

pożyczek) oraz wygenerowane dodatnie przepływy z działalności operacyjnej, Grupa ma możliwość pozyskania dodatkowo finansowania dłużnego.

Zarząd Spółki przedstawił Radzie Nadzorczej Sprawozdanie Zarządu z oceny systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego (Sprawozdanie Zarządu z oceny). Rada Nadzorcza dokonała analizy kluczowych obszarów.

W 2017 r. Rada Nadzorcza sprawowała stały nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej Spółki, jak również nad systemem zarządzania ryzykiem. Ze względu na prawny brak konieczności powoływania Komitetu Audytu w sytuacji, gdy Rada Nadzorcza spółki publicznej nie liczyła więcej niż 5 członków, Rada Nadzorcza pełniła funkcję Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza wykonywała zadania Komitetu Audytu kolegialnie. W związku z wejściem w życie Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w dniu 5 września 2017 r., Rada Nadzorcza powołała Komitet Audytu spośród swoich Członków. W skład Komitetu Audytu zostali powołani:

- Dariusz Tenderenda – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny;
- Edmund Kozak – członek niezależny;
- Bożena Hoja.

Do zadań komitetu audytu należy w szczególności:

1. monitorowanie:
 - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
2. kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
3. informowanie rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jednostki zainteresowania publicznego o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
4. dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego;
5. opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
6. opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
7. określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego;
8. przedstawianie radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorcemu lub kontrolnemu, lub organowi, o którym mowa w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;

9. przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego.

W oparciu o Sprawozdanie Zarządu z oceny, poniżej przedstawiono charakterystykę systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance i audytu wewnętrznego.

Zgodnie ze Sprawozdaniem Zarządu z oceny, systemy, które zostały wdrożone w zakresie struktur i kontroli wewnętrznej w Spółce są w ocenie Zarządu efektywne. Podstawowe obszary objęte kontrolą wewnętrzną to: finanse i rachunkowość, księgowość, IT oraz obszar technologii produkcji. Struktura organizacyjna jest dostosowana do potrzeb Spółki w zakresie kontroli wewnętrznej. W strukturze Spółki nie ma wyodrębnionej komórki odpowiedzialnej za audyt wewnętrzny. W przyszłości, w zależności od potrzeb, struktura ta może być odpowiednio rozwijana w Spółce i Grupie.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze finansów i rachunkowości objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji prawnych, transakcje z podmiotami powiązаныmi, sprawy sporne oraz obszary mogące generować ryzyka defraudacji. Zarząd oraz kadra zarządzająca na bieżąco monitoruje zmiany prawne i regulacje, co pozwala kontrolować ryzyka prawno-podatkowe. Kontrola wewnętrzna w obszarze finansów i rachunkowości jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych kontrola wewnętrzna w Spółce sprawowana jest poprzez połączone czynności Dyrektora Finansowego, Głównego Księgowego i Prezesa Zarządu.

Stosowanie kontroli wewnętrznej w Spółce ma na celu zapewnienie:

- kompletności, poprawności i terminowości wprowadzania dokumentów księgowych do systemu finansowo księgowego Spółki,
- ograniczenia dostępu do systemu komputerowego osobom do tego nieuprawnionym,
- dostosowania systemu do stosowanych procedur kontroli wewnętrznej i ich wpływu na poprawność gromadzonych danych,
- weryfikacji poprawności i spójności wewnętrznej przygotowywanych raportów i sprawozdań,
- wyeliminowania możliwości nadużyć i ochrony danych finansowych Spółki,
- zapewnienia właściwej ochrony przechowywania danych i dokumentów Spółki,
- ochrony interesów finansowych Spółki w obszarze relacji z bankami, kontrahentami i innymi podmiotami zewnętrznymi,
- zapewnienie przestrzegania ustalonych procedur w obszarze finansów.

W Spółce dokonuje się corocznej, a także bieżącej weryfikacji strategii i planów ekonomiczno-finansowych na kolejne okresy działalności. W trakcie roku Zarząd Spółki analizuje bieżące wyniki finansowe porównując je z założeniami przyjętymi na dany rok oraz z wynikami osiągniętymi w latach ubiegłych.

Wykorzystuje do tego stosowaną w Spółce sprawozdawczość zarządczą, która zbudowana jest w oparciu o przyjętą politykę rachunkowości Spółki (Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej) i uwzględnia format i szczegółowość danych finansowych prezentowanych w okresowych sprawozdaniach finansowych Spółki i Grupy.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych oraz bieżących analiz wybranych zagadnień operacyjnych i finansowych pochodzą z systemu finansowo-księgowego Spółki.

W odniesieniu do zakończonych okresów sprawozdawczych analizie podlegają wyniki finansowe Spółki w porównaniu do założeń budżetowych, jak również do prognoz wykonanych w miesiącu poprzedzającym analizowany okres sprawozdawczy. Zidentyfikowane odchylenia są odpowiednio wyjaśniane, a ewentualne błędy są korygowane na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze księgowości objęte są procesy księgowe i pozycje księgowe: przychody i należności, zakupy kosztowe, zakupy inwestycyjne, zapasy, wynagrodzenia, środki trwałe, środki pieniężne i instrumenty pochodne, rezerwy i inne szacunki. Kontrola wewnętrzna w obszarze księgowości jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Odpowiedzialność za kierowanie działem księgowości spoczywa na Głównym Księgowym. Polityka rachunkowości oraz wewnętrzne regulaminy funkcjonujące w Spółce określają procedury księgowe, zakresy odpowiedzialności oraz procedury księgowej kontroli wewnętrznej. Księgi poddawane są półrocznym przeglądom i rocznym badaniom przez biegłych rewidentów. Zmiany regulacji prawnych są monitorowane w celu kontrolowania ryzyka prawnopodatkowego.

W ocenie Rady przedstawiony w powyższym zakresie system kontroli wewnętrznej zapobiega wystąpieniu ryzyka błędnej oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki i Grupy.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze IT objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji prawnych, zabezpieczenie danych w systemach komputerowych, konfiguracji zewnętrznych sieciowych urządzeń zabezpieczających, zabezpieczenie i podatność sieci na ataki zewnętrzne, tworzenie kopii zapasowych danych, oprogramowania stacji komputerowych, system kontroli antywirusowej, system skanowania sieci, system analizy ruchu sieciowego. Kluczowe procesy informatyczne monitorowane są na bieżąco przez pracowników działu IT. Część procesów informatycznych poddawanych jest okresowo kontroli przez certyfikowany podmiot zewnętrzny. Kontrola wewnętrzna w obszarze technologii informatycznych jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze technologii produkcji objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji w procedurach i instrukcjach Systemu Zarządzania Jakością ISO 9000, ryzyko defraudacji, przyjmowanie zamówień do realizacji, zamawianie materiałów i części oraz zakupy, opracowywanie dokumentacji technicznej, produkcja wyrobów, postępowanie z wyrobem gotowym, serwis, audyt wewnętrzny, ocena dostawców, ocena satysfakcji klienta, nadzór sprzętu kontrolno-pomiarowego. W Spółce przeprowadzane są audyty wewnętrzne Systemu Zarządzania Jakością zgodnie z planem audytów zatwierdzonym przez Prezesa Zarządu. Audyty te wykonywane są przez pracowników posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe i przeszkolonych w tym zakresie. Kontrola wewnętrzna w obszarze technologii produkcji jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Zarząd nie identyfikuje istotnych obszarów działalności nie objętych wystarczająco efektywnym systemem kontroli wewnętrznej. W oparciu o uzyskane informacje, Rada ocenia, że w związku ze skalą działalności Grupy oraz planami dalszego jej rozwoju, rozbudowy oraz usprawnień będą wymagały systemy kontroli w następujących obszarach: kontrola spółek zależnych oraz ryzyka walutowe.

Za zarządzanie poszczególnymi spółkami Grupy, w tym za zarządzanie ryzykami, odpowiedzialne są zarządy tych spółek. W Spółce zostały zidentyfikowane ryzyka zaprezentowane na mapie ryzyk. Podlegają one trójstopniowej skali oceny i systematycznej weryfikacji. W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykami jest zintegrowany z procedurami kontroli wewnętrznej i jest efektywny, jednak wymaga nieustannej aktualizacji pod względem identyfikowania ryzyk i ich wpływu na działalność Spółki i Grupy oraz doboru odpowiedniego sposobu reakcji na ryzyko.

Główne rodzaje ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania tym ryzykiem. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością nie mają istotnego wpływu na aktywa, zobowiązania i wynik finansowy Grupy.

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Ze względu na istniejące relacje pomiędzy sprzedażą i zakupami powiązаныmi z walutami obcymi Grupa nie zabezpieczała się poprzez dostępne instrumenty zabezpieczające. Spółka realizuje strategię minimalizowania ryzyka kursowego poprzez stosowanie hedgingu naturalnego oraz zawierania pojedynczych transakcji typu forward. Wypracowywane okresowo nadwyżki walut Spółka sprzedaje w pojedynczych transakcjach realizując zasadę sprzedaży walut po możliwie najkorzystniejszym kursie w krótkim horyzoncie czasowym. Grupa nie korzystała w tym okresie z instrumentów pochodnych typu opcje walutowe czy transakcje terminowe w celu zabezpieczania różnic kursowych.

Spółki zależne APLISENS Rosja i APLISENS Białoruś są narażone na ryzyko kursowe w przypadku osłabienia kursu rubla rosyjskiego, rubla białoruskiego lub tenge kazachskiego w stosunku do EUR (przychody i należności tych spółek wyrażone są w walutach lokalnych, podczas gdy koszty zakupów towarów wyrażone są w PLN lub EUR). Biorąc pod uwagę powyższe, wskazane jest przeprowadzenie przez Spółkę analizy możliwości i zasadności szerszego stosowania polityki zabezpieczeń zmiany kursów walut poprzez pochodne instrumenty zabezpieczające.

Z uwagi na znaczny udział sprzedaży na rynki krajów byłego WNP oraz konflikt na Ukrainie i obecną sytuację w Rosji Grupa może być narażona na ryzyko załamania sprzedaży swoich produktów w Rosji w wyniku dalszego nasilenia się sankcji i embarg pomiędzy Rosją, a USA i UE, czy też utrzymywania się niskich cen ropy i słabiej koniunktury w sektorze wydobywania ropy naftowej i gazu.

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim aktywów finansowych. W związku z posiadaniem nadwyżek środków pieniężnych Grupa zarządza przychodami z oprocentowania poprzez korzystanie z krótkoterminowych lokat bankowych, a także z jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych lokujących swoje aktywa głównie instrumenty dłużne i gotówkowe. Grupa zarządza ryzykiem poprzez bieżący monitoring wyceny jednostek funduszy inwestycyjnych oraz badanie zmienności wyceny jednostek. Grupa stara się dobrać jednostki funduszy inwestycyjnych, które w długim okresie czasu charakteryzują się stabilnym wzrostem oraz niską zmiennością wahań w wycenie jednostek. Dodatkowo w celu dywersyfikacji ryzyka stopy procentowej Grupa korzysta z usług firmy specjalizującej się w zarządzaniu aktywami finansowymi oraz inwestuje w kilka rodzajów funduszy inwestycyjnych jednocześnie.

Ryzyko cen rynkowych produktów, towarów i materiałów dla Grupy może być związane z poziomem cen sprzedaży lub zakupu wyrażonych w walutach obcych, kiedy wahania kursów walutowych mają wpływ na poziom cen uzyskiwanych bądź wydatkowanych w przeliczeniu na walutę polską. Grupa stara się w związku z tym minimalizować to ryzyko poprzez ustalanie cen sprzedaży w walucie polskiej tam gdzie jest to możliwe, a także równoważenie zakupów wyrażonych w walutach obcych ze sprzedażą wyrażoną w walutach obcych.

W celu minimalizacji ryzyka związanego z płynnością Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

W celu minimalizacji ryzyka kredytowego klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, z reguły poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy. Grupa nie wykazuje uzależnienia od żadnej z branży do której kierowana jest sprzedaż.

Spółka przedłużyła do dnia 31 grudnia 2018 roku, umowę z EULER HERMES S.A. dotyczącą ubezpieczenia należności handlowych Spółki. Umowa obejmuje większość należności z tytułu dostaw i usług (z wyłączeniem niektórych regionów geograficznych, a w szczególności krajów WNP, USA, Kanady, Australii i Japonii oraz wyłączeniem podmiotowym niektórych kontrahentów, w tym spółek zależnych i logistycznych).

Ryzyko związane z koncentracją należności dotyczy transakcji dokonywanych z pośrednikiem – spółką M-System Sp. z o.o., która sprzedaje produkty Grupy na rynki WNP. Spółka M-System Sp. z o.o. jest największym odbiorcą produktów Grupy, w wyniku czego poziom należności z tytułu sprzedaży produktów Grupy jest znaczący. W związku z tym, istnieje ryzyko, iż w przypadku utraty płynności przez spółkę M-System Sp. z o.o., może wystąpić ryzyko utraty należności z tytułu transakcji sprzedaży dokonywanych pomiędzy Grupą, a M-System Sp. z o.o. Łączna wartość należności handlowych na dzień 31.12.2017 roku od tego odbiorcy wynosiła 5,8 mln zł co stanowiło 33% wartości należności handlowych netto Spółki. Spółka M-System Sp. z o.o. nie jest kapitałowo powiązana z Emitentem, ale pan Jarosław Brzostek pełniący funkcję Prokurenta i Dyrektora Marketingu odpowiedzialnego za rynki wschodnie w Spółce pełni jednocześnie funkcję Członka Zarządu M-System Sp. z o.o.

W ocenie Rady Nadzorczej wdrożone przez Grupę systemy zarządzania ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych są wystarczające dla ograniczenia standardowego wpływu tego ryzyka na sytuację i wyniki finansowe Grupy. Jednak, w przypadku nadzwyczajnych zmian kursów walut, w tym w szczególności walut lokalnych, na wyniki finansowe Grupy istotny wpływ mają różnice kursowe. Wraz z dalszym zwiększaniem przychodów ze sprzedaży eksportowej, Grupa powinna systematycznie rozwijać systemy zarządzania ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych oraz pokrywać nimi kolejne obszary działalności. Na szczególną uwagę zasługuje również monitorowanie przez Spółkę zarówno sytuacji finansowej jak i udziału w przychodach ze sprzedaży oraz należnościach Grupy, spółki M-System Sp. z o.o.

Innymi ryzykami, które mogą mieć istotny wpływ na działalność Grupy są: ryzyko pogorszenia się sytuacji makroekonomicznej na rynkach działalności Grupy, ryzyko prowadzenia działalności na rynkach Krajów WNP, ryzyko związane z posiadanymi certyfikatami i uprawnieniami, ryzyko związane ze wzrostem kosztów wynagrodzeń, ryzyko utraty obsługi logistycznej krajów WNP lub zmian warunków współpracy, ryzyka dotyczące możliwości zastępowania osób zarządzających i wzrostu zakresu obowiązków we wzrastającej organizacji, ryzyko związane z osobami kluczowymi i powiązaniem rodzinnymi, ryzyko związane z akwizycjami podmiotów z branży.

W celu osłabienia skutków powyższych ryzyk, Spółka odpowiednio: monitoruje sytuację na rynkach gdzie Grupa prowadzi działalność, dywersyfikuje rynki oraz ofertę asortymentową, prowadzi działalność poprzez zagraniczne spółki zależne, monitoruje ważność uprawnień i certyfikatów, budżetuje koszty wynagrodzeń i monitoruje tendencje rynkowe w tym obszarze, jak również systematycznie realizuje program motywacyjny oraz szkolenia, prowadzi działalność logistyczną poprzez spółki zależne i spółkę logistyczną, prowadzi politykę sukcesji zatrudnienia oraz wdrożyła program motywacyjny, współpracuje z firmami doradczymi w zakresie due dilligence czy analiz rynkowych przy przygotowaniu przejęć innych podmiotów.

Zarząd ocenia systemy zarządzania stosowane w Spółce jako zgodne z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa. W przypadkach zaistnienia wątpliwości co do zakresu zgodności, zwłaszcza w związku z wchodzeniem w życie nowych uregulowań, Zarząd korzysta z usług specjalistycznych kancelarii doradztwa prawno-podatkowego, firm doradczych, biegłych, etc. oraz wdraża wypracowane rozwiązania.

Spółka nie posiada wyspecjalizowanej komórki audytu wewnętrznego. W kluczowych obszarach kontrole sprawują wyznaczeni pracownicy lub instytucje zewnętrzne. Wyniki kontroli podlegają raportowaniu do Zarządu oraz do kierowników kontrolowanych jednostek. W przyszłości, w zależności od potrzeb, struktura audytu wewnętrznego może być odpowiednio rozwijania w Spółce i Grupie.

Elementem sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej w roku 2017 jest Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, obejmujące m.in.:

- wskazanie w jakim Spółka odstąpiła w 2017 roku od stosowania rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016,
- wyjaśnienie przyczyn odstąpienia, a także
- wskazanie zasad i rekomendacji, które nie mają zastosowania

Rada Nadzorcza po zapoznaniu się z ww. dokumentami pozytywnie ocenia sposób wypełniania przez APLISENS S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz w przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

W 2017 r. Grupa nie prowadziła działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze.

Warszawa, 27 maja 2018 r.